

Chen Jiatong

WHITE FOX

Sami en de maansteen

Vertaald door Aleid van Eekelen-Benders

Lannoo

www.lannoo.com

www.de-leukste-kinderboeken.com

Registreer u op onze website en wij sturen u regelmatig een nieuwsbrief met informatie over nieuwe boeken en met interessante, exclusieve aanbiedingen.

© Uitgeverij Lannoo nv, Tielt, 2024

ISBN 978 94 014 3331 0

D/2024/45/437

NUR 283

Oorspronkelijk uitgegeven in het Chinees met de titel: *Dilah and the Moonstone*

Met toestemming van de oorspronkelijke uitgever: People's Literature Publishing House in 2014, nu uitgegeven door Jieli Publishing House

Chinese tekst © Chen Jiatong 2014

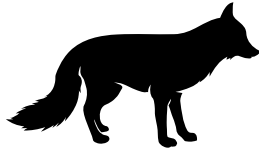
Coverillustratie: Marie Beschorner

Coverontwerp: Johanna Mühlbauer

Cover © Loewe Verlag

Vertaling: Aleid van Eekelen-Benders

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand en/of openbaar gemaakt in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch of op enige andere manier zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

HOOFDSTUK 1

Geheimen en een legende

*H*et was een stille, donkere avond, ver in het hoge noorden. Blauw noorderlicht vlamde op tegen de fluweelzwarte hemel en golfde als een soepel, fonkelend gordijn tussen de heldere sterren. De uitgestrekte sneeuwvlakten en heuvels ontwaakten uit hun diepe slaap en een zacht briesje streekte de dwarrelende sneeuw, zodat de glinsterende kristallen omhoogwervelden.

Onder de dikke sneeuwlaag zat een ondergronds hol. Daarbinnen was het aardedonker, maar af en toe kwam er wel duidelijk het geluid van stemmen uit.

‘Mama!’ riep een kind.

‘Wat is er, liefje?’ vroeg de moeder lachend.

‘Ik kan niet slapen.’

‘Je hebt vanmiddag te lang gedut, hè?’ zei de moeder plagerig.

‘Vertel je een verhaaltje, mama? Vertel je dat over Merla nog een keer?’

‘Dat heb je al zo vaak gehoord.’

‘Ik wil het nog een keer horen!’

‘Goed dan, als jij dat graag wilt, vertelt mama het,’ zei de moeder vriendelijk. ‘Meer dan duizend jaar geleden was Merla de Grote Wijze van de poolvossen. Ze zeggen dat ze over haar hele lijf een vuurrode vacht had, wat bijna nooit voorkomt bij poolvossen...’

Het witte vosje dat naar het verhaal luisterde, is de held van ons boek: Sami. Hij lag in elkaar gekropen tegen zijn moeders borst, stevig omhelsd door haar grote staart. Dat was zijn lievelingsplekje. En terwijl hij naar haar verhaal luisterde en af en toe met het puntje van zijn neus zachtjes tegen haar kin duwde, voelde hij zich het gelukkigste vosje ter wereld.

Het hol van Sami’s familie lag diep onder de sneeuwvelden in het hoge noorden en was vanbinnen bekleed met zacht hooi, wat het warm en knus maakte. Toen

Sami's oudste broer Arvid één jaar werd (de leeftijd waarop vossen volwassen worden), was hij vertrokken om zich bij een groep poolvossen aan te sluiten en zijn eigen leven te leiden. Toen was Sami nog niet eens geboren. Nu was hij vijf maanden oud en de enige welp, en zijn ouders richtten al hun liefde op hem. Tegen bedtijd zeurde hij bij zijn moeder om verhaaltjes en overdag bedelde hij bij zijn vader of hij op zijn rug mocht zitten. De kleine Sami leidde een onbezorgd leventje.

Sinds zijn geboorte waren Sami en zijn ouders drie keer verhuisd. Ze gingen van de ene naar de andere verborgen plek en bleven altijd uit de buurt van andere dieren. Maar waar ze ook terechtkwamen, er waren vreemd genoeg altijd wel een paar witte vossen die hen wisten te vinden. Elke keer stuurde Sami's vader hem dan weg zodat hij alleen met die vossen kon praten. Door deze manier van leven had Sami nog nooit een vriendje gehad.

Aan de rand van de sneeuwvlakte lag een stadje dat Lapula heette. De mensen die er woonden, waren van de rest van de wereld afgesneden. In het noordelijke deel van dat stadje stond een klein huis van twee verdiepingen. Op het rode dak lag een dikke deken

van sneeuw en uit de schoorsteen wolkte zwarte rook omhoog. Er liep een stenen pad, dat pas was geveegd en nu tussen hoge bergen sneeuw lag, van de voordeur recht naar een hek van wit vurenhout. In de tuin, waar een paar taaie dennenbomen groeiden, stond een zwart busje.

Sami zwierf vaak in de richting van dat huis, elke dag een stukje dichterbij. De ochtend na zijn moeders verhaal keek hij toe terwijl een man net als anders het busje met ronkende motor en rookwolkjes uit de uitlaat naar het hek reed. Sami liep tot vlak bij de omheining, ging in de sneeuw zitten en gluurde door het raam naar twee kinderen die de trap af kwamen rennen. Met zijn scherpe oren kon hij de houten treden horen kraken.

‘Bella, je muts zit binnenstebuiten!’ riep de moeder van de kinderen. Ze had blonde krullen, zag Sami. ‘En Peter, als jij je das nog eens zo draagt, brei ik de volgende winter echt geen nieuwe voor je! En nu opschieten, anders komen jullie te laat op school.’

Giechelend bond Peter zijn das stevig voor zijn mond.

De vrouw deed de voordeur open, en Peter en Bella stuiterden achter haar aan naar buiten. Peter had een

kleurige donsjas aan, met dikke blauwe wanten, een blauwe muts en een gele das. Bella had een rugzak om en droeg een dikke roze jas en een grote witte muts met een enorme pompon erop. Ze leek net een sneeuwpop.

Hoewel Sami's vader hem meer dan eens had gewaarschuwd dat hij bij mensen uit de buurt moest blijven, hield zijn brandende nieuwsgierigheid hem daar aan de grond vastgenageld. Hij kon zijn ogen niet afhouden van dat huis dat rook uitblies, die auto met zijn geronk, die kleurige kleren... Wat waren mensen spannend!

'In de auto, jongens!' zei de man, die het raampje opende.

De moeder liep ernaartoe en hield het portier open. 'Peter, goed opletten tijdens de les. Je meester heeft al een paar keer bij me geklaagd!'

'Ja, mama', zei Peter ongeduldig. Hij sjokte naar de autodeur toe.

'O! Peter, kijk! Gauw, kijk!' riep Bella, en ze wees naar de omheining.

Peter tuurde in die richting. 'Wauw!'

Sami was bang, maar ook opgewonden. Hij verroerde geen vin, al ging zijn hart als een razende tekeer.

Als een magisch sneeuwwezen zat hij daar op de grond: een paar felle, doordringende, donkerblauwe ogen, twee kleine, ronde oren en een grote, donzige staart die achter hem lag – zijn zuiver witte lijf vrijwel één geheel met de sneeuw.

‘Wat is hij mooi!’ verzuchtte de vrouw.

‘Wat is er?’ De man stak zijn hoofd uit het auto-raampje en probeerde een glimp van Sami op te vangen. Zijn hele gezicht werd rood van de kou. ‘O, een poolvos... Die zie je niet vaak.’

Bella zwaaide even vriendelijk naar Sami en Peter floot. Nieuwsgierig hield Sami zijn kop schuin.

‘Oké, kinderen. Straks komen jullie echt te laat. In de auto!’ drong de vrouw aan met een blik op haar horloge.

‘Maar, mama,’ zei Bella zacht, ‘kunnen we niet –’

‘Misschien krijgen jullie later nog eens de kans,’ zei de vrouw lachend. ‘Misschien komt ons vriendje nog eens terug.’ Ze tilde Bella op voor een kus en gaf Peter er haastig een op zijn voorhoofd. Peter leek op het punt te protesteren.

‘Dag!’ riep Bella met een lief stemmetje naar Sami. Ze sprong in de auto en zwaaide nog eens. Peter klauterde onhandig achter haar aan.

‘Zeg mama eens gedag,’ zei de man.

‘Dag, mama.’

‘Tot vanavond,’ antwoordde de vrouw. Ze trok haar jas dicht om zich heen.

De auto met zijn brullende motor verdween in de verte. De vrouw keek hem na terwijl hij steeds kleiner werd, maar dacht toen ineens weer aan het witte vosje. Ze keek om, maar het was nergens meer te bekennen. Er stond alleen nog een spoor van klaver-vormige pootafdrukken in de sneeuw.

Vanaf dat moment werd Sami door het huis gelokt als een bij door een bloem. Of hij wilde of niet, hij moest er wel naartoe sluipen en stilletjes het gezin bestuderen, hun gelukkige leven bespioneren, zonder dat ooit aan zijn ouders te vertellen. Soms zagen de kinderen hem. Bella maakte altijd een hoop drukte en riep haar moeder om ook te komen kijken, terwijl Peter in zijn eentje op zijn tenen naar de omheining kwam en Sami vriendelijk zijn hand toestak. Als het erg koud was, waren de kinderen zelfs bang dat Sami zou bevriezen en wilden ze hem hun eigen muts opzetten en das omdoen. Maar dankzij zijn vaders waarschuwing liet Sami hen nooit te dichtbij komen.

Dag en nacht dacht Sami aan het gezin, en dan wilde

hij dolgraag ook een mens zijn. Hij droomde erover hoe heerlijk het zou zijn als hij, zijn vader en zijn moeder mensen konden worden, die in een huis woonden dat rook uitblies, in een auto reden die ronkende geluiden maakte, en kleurige kleding droegen... Wat een rijk en afwisselend leven! Als ze mensen waren, hoefden ze vast niet zo vaak te verhuizen. Mensen waren de koningen van de dieren: ze waren nooit bang.

Op een avond, toen de ondergaande zon de horizon in het westen in brand leek te zetten en een bloedrode gloed op de sneeuwvelden wierp, wolkte er witte rook uit de schoorsteen van het kleine huis. Sami zat dicht bij de omheining rond de tuin, als altijd gefascineerd door de bewegingen van de mensen daarbinnen. Pas toen het gezin de gordijnen dichttrok, drong tot hem door hoe laat het al was. Hij maakte rechtsomkeert en rende naar huis, want hij wist dat zijn ouders ongerust zouden zijn.

Maar toen hij haastig het hol in kwam, waren zijn ouders nergens te bekennen. Ze waren er zeker op uit om lemmingen te vangen. Sami ging dicht in elkaar gekropen vlak achter de ingang van het hol op de uitkijk zitten. Met een knorrende buik van de honger wachtte hij geduldig.

De donkere avond vouwde zijn vleugels open en fonkelende sterren klommen in de zwarte lucht omhoog. Sami's vader en moeder waren nog steeds niet terug en hij werd onrustig – het eten was die dag blijkbaar moeilijk te vinden. Toen hoorde hij ineens zwaar gehijg en zag hij in het bijna-donker een gestalte naderen. Hij sprong naar buiten, de sneeuw in, om zijn ouders bij hun terugkeer van de jacht te begroeten, maar de beangstigende aanblik die hem wachtte, zou hem nog vele avonden achtervolgen.

Zijn moeder probeerde moeizaam de ingang van het hol te bereiken, en haar buik zat vol bloedvegen. Sami ademde een grote slok koude lucht in. Wat was er gebeurd?

‘Mama, wat is er? Waar is papa?’ Met tranen in zijn ogen keek hij zijn moeder aan.

‘Je vader... Hij...’ Ze aarzelde.

‘Wat is er met hem?’ Sami's stem sloeg over.

Zonder hem aan te kijken wankelde zijn moeder naar binnen en zakte op het hooi in elkaar. Ze trilde onbeheerst over haar hele lijf.

‘Mama... Wat is er gebeurd?’ Sami durfde er niet over na te denken, hij hoopte maar dat zijn verbeelding veel erger was dan de waarheid.

Buiten werd het steeds donkerder en de koude wind begon te gieren.

‘We kwamen een mens tegen, Sami...’

‘Een mens?’ Bij dat bijna verboden woord vloog Sami’s kop omhoog.

‘Ja, een jager’, zei zijn moeder bedroefd. Een vlaag bitter koude wind woei het hol in. Sami’s rug bevroor en zijn borstkas verkrampde. *Jager*. Het woord vormde een litteken op zijn hart.

‘We zochten op het strand naar eten. Wie had kunnen denken dat daar een jager was?’ Zijn moeder schoot vol en kon niet praten zonder tussendoor te hijgen. ‘Hij richtte zijn geweer op ons. Wij renden meteen weg, maar je vader... Hij werd neergeschoten... Ik ben ook gewond...’

‘Komt papa nog?’ De tranen stroomden uit Sami’s ogen. Hij voelde zich verloren.

Zijn moeder snikte, maar zei niets. Sami werd overweldigd door wanhoop. Zijn vader was dood. Nooit meer zou hij Sami meenemen om naar eten te zoeken, nooit meer zou hij hem beschermen, nooit meer zou hij hem op zijn rug meenemen. Buiten hilde de wind nog klaaglijker. Een vlaag sneeuwvlokken dreef naar binnen. Er was een sneeuwstorm op komst.

‘Sami, liefje, ik heb niet veel tijd meer. Ik moet je nog iets vertellen. Het is aan jou of het je lukt’, zei Sami’s moeder, die duidelijk haar best moest doen om de pijn in haar buik te onderdrukken.

‘Nee, mama! Je wordt gauw weer beter.’ Sami probeerde haar te troosten. Haar zwakke stem maakte hem ongerust. ‘Als je weer beter bent, help ik je naar buiten, dan kun je in de zon uitrusten!’

‘Ik ben net als de sneeuw buiten: tegen de tijd dat het zonlicht komt, ben ik er niet meer.’

‘Zo mag je niet praten, mama!’ Weer sprongen de tranen in Sami’s ogen. Hij deed zijn best ze binnen te houden en gaf zijn moeder een zacht duwtje met de bovenkant van zijn kop.

‘Sami, ken jij het verschil tussen mensen en dieren?’ vroeg zijn moeder.

Meteen voelde hij zich schuldig. *Mensen*. Weer dat woord. ‘Ik...’

‘Mensen zijn heer en meester in deze wereld – ze doen wat ze willen en genieten allerlei voorrechten. Een dier daarentegen moet veel verdragen’, fluisterde ze met bevende stem. ‘In de natuur zijn de zwakken de prooi van de sterken, die wreed en gevaarlijk zijn. Wij leven voortdurend in angst. En ons lot ligt

onafwendbaar in de handen van mensen, kijk maar naar je vader en mij... niet in staat te ontsnappen...'

Sami wierp zijn moeder een bevreemde blik toe. Hij moest steeds maar denken aan het gezin waar hij nu al weken naar keek. Die mensen leken zo aardig, zo warm... maar nu had hij geen andere keus dan accepteren dat een mens *hun* gelukkige gezinnetje had vernietigd en hem van zijn vader had beroofd... en misschien ook van zijn moeder.

'Maar er is iets wat je moet weten.' Zijn moeder klonk nu heel ernstig en elk woord van haar drong diep in Sami's hart. 'Luister, mijn kind: er bestaat een manier om ons lot te veranderen. Volgens de legende heeft Ulvar, de beschermheilige van de poolvossen, ons een weergaloze geheime schat geschonken. Die bevat ongelooflijke magie waarmee dieren in mensen kunnen veranderen!' Ze haalde diep en pijnlijk adem en hield intussen Sami nauwlettend in het oog. 'Zeg eens... Zou jij een mens willen worden?'

Plotseling duwde Sami het mensengezin uit zijn gedachten. Hoe had hij hen al die tijd kunnen gadeslaan, in plaats van zijn eigen familie te koesteren? 'Nee, ik wil niks, ik wil alleen maar dat jij beter wordt, mama.'